

Republikken Colombia.

I. Magdalenafloden.

Af

Konsul W. Hanssen.

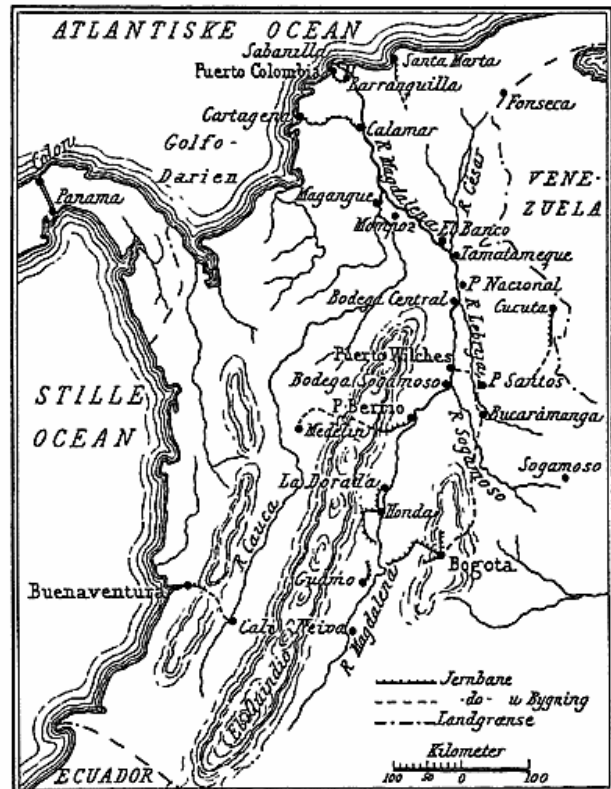
(Fortsættes.)

Magdalenafloden, eller som den hedder paa spansk „El Rio Magdalena“, er den fjerde største af Sydamerikas Floder, og den eneste af dem, som strømmer imod Nord; idet den udmunder i det caribiske Hav Øst for „El Golfo de Darien“. De tre store Floder El Amazona, La Plata og El Orinoco, som alle overgaar Magdalenafloden saavel i Størrelse som i Vandmængde, løber mere eller mindre i østlig Retning, idet de udmunder i Atlanterhavet, og alle tre gennemskærer de forskellige Lande og bliver derved Fællesejendom for disse Lande, hvilket i Tidernes Løb har givet Anledning til mange Stridsspørgsmaal angaaende Sejladsen paa dem og Retten til at benytte dem som Samfærselsveje. Under disse Stridigheder har den nærmest ved Udløbet liggende Stat altid haft Fordelen paa sin Side, idet den simpelthen, naar det passede den, afspærrede Floden for Samfærslsen med de længere inde i Landet liggende Stater. Magdalenafloden har den Fordel, at den i hele sit Løb udelukkende tilhører en enkelt Stat, nemlig Republikken Colombia, idet hverken den eller dens Bifloder berører fremmed Territorium. Det er en Selvfølge, at denne Omstændighed betyder en stor Behagelighed for det Land, den gennemstrømmer, da ingen fremmed Magt kan gribe forstyrrende ind; overalt paa denne Flod gælder de Regler, som bliver foreskrevne af de colombianske Myndigheder.

Under de nugældende Forhold i de allerfleste sydamerikanske Stater, hvor de internationale Regler for Skibsfart og anden Samfærsele endnu ikke er trængte igennem, men hvor Vilkaarlighederne, afpassede efter det, som i Øjeblikket er det mest fordelagtige, staar i høj Kurs, maa af den allerede angivne Grund Magdalenafloden kunne betegnes som overordentlig betydningsfuld for Colombia. Ved at betragte et Kort over denne Republik vil man imidlertid snart kunne overbevise sig om, at der er endnu flere Omstændigheder, som forøger disse Fordele i betydelig Grad. Forsynet har nemlig indrettet det saa gunstigt, at denne Flod, som udspringer ikke langt fra Landets sydlige Grænse, gennemstrømmer dette paa langs saa heldigt, at Repu-

bliken derved deles i to omtrent lige store Dele, saa at Magdalenafloden bliver Colombias Hovedsamfærseelsaare, den eneste Vej ad hvilken man med Lethed kan komme ind i dette bjærgrige Land, hvor Jærnbaner næsten aldeles savnes. Magdalenafloden er for Colombia, hvad den store Pulaare er for det menneskelige Legeme; den giver Landet Liv, og igennem dens Bifloder, hvoraf flere er sejlbare for Floddampere, forgrenes dette Liv i alle mulige Retninger.

Det er derfor ganske naturligt, at den Rejsende, som har gennemstrefjet Landet fra Nord til Syd, og fra Øst til Vest, naar han vil nedskrive sine Erindringer og Iagttagelser fra dette vidunderlige Land, først og fremmest maa gøre Magdalenafloden til Genstand for en udførlig Omtale. Med denne Flod har han gjort

Bekendtskab, lige fra det Øjeblik han betraadte Landet, paa den har han foretaget saa mange Rejser, og dens Bifloder har bragt ham til de fjerneste Egne.

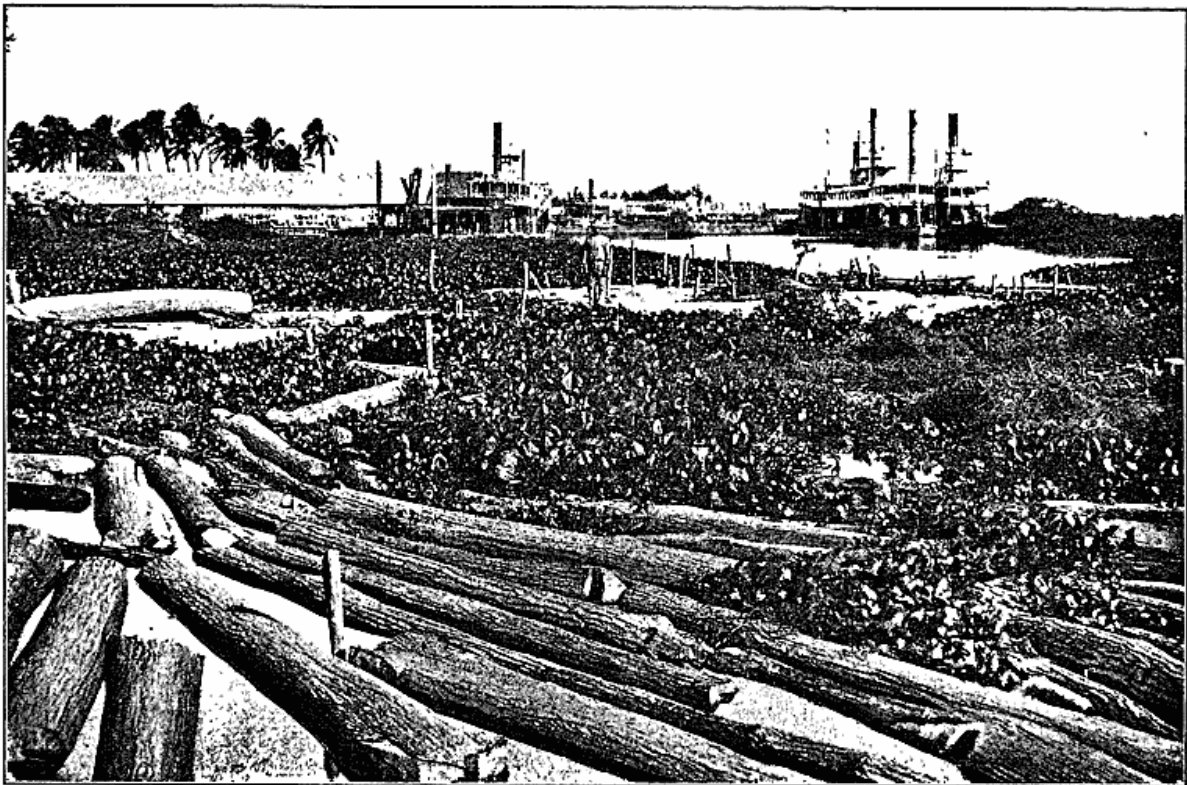
Fra Bjergsøen „Laguna del Buey“, paa dansk Okseøen, som ligger paa en Bjergknude i den midterste af de tre store Kæder, som Andesbjergene sender paa langs ind gennem Colombia, kaldet „et Alto de las Papas“ (Kartoffelhøjderne), har Magdalenafloden sit Udspring, og danner i sit første Løb en Mængde Vandfald, indtil den ved Byen Neiva træder ned i et Lavland, omtrent 450 Meter over Havet, og bliver nu sejlbart i en Længde af omtr. 350 Km., for mindre Dampskibe og Kanoas indtil Byen Honda, en ret betydelig By, som er Havne- eller Ladeplads for Landets Hovedstad, Santa Fé de Bogota, eller som den i Almindelighed kaldes, Bogota. Ved Honda danner Magdalenafloden en Del mindre Vandfald, saa at Sejladsen for Dampskibe afbrydes paa et Stykke af omtrent 150 Km., indtil man naar den lille By La Dorada. Denne sidste By har Forbindelse med Byen Honda ved Hjælp af en Jærnbane, som er anlagt langs Flodens Bred. Ved Byen La Dorada træder Floden ind i den egentlige Magdalenaadal, og er nu sejlbart for store Floddampskibe lige til dens Munding i det caribiske Hav, omtrent 1000 Km. Som allerede omtalt har Magdalenafloden flere Bifloder, af disse skal nævnes „El Rio Cauca“ den eneste betydelige, som kommer fra Vest, den har sit Udspring kun 12 Km. fra Moder-Flodens, fra Laguna de Santiago ved Byen Popayan. løber ligesom Magdalenafloden i nordlig Retning, men er først sejlbart efter at den i det rige Departement Antioquia træder ud i Lavlandet. Cauca Floden er omtr. 1200 Km. lang, hvoraf Halvdelen er sejlbart for mindre Floddampskibe. Den forenes med Magdalenafloden ved Tacaloe hvor de to Floder i Forening danner Øen Mompox, en meget frugtbar Ø omtrent dobbelt saa stor som Fyn. Fra Øst optager Magdalenafloden Bifloderne Sogamoso, Lebrija og Rio Cesar. Førstnævnte har sit Udspring i en af Colombias skønneste Egne, i Departementet Boyaca, ikke langt fra Byen Sogamoso, som en Gang var en af Muysca Folkets vigtigste Stæder, Hovedstad for en teokratisk Stat, som beherskedes af Ypperstepræsten Sogamuxi, hvorfra den rimeligvis har sit Navn. Mærkeligt nok hedder Sogamosofloden ved sit Udspring og saa længe, den løber i den Provins, hvis Hovedstad har givet den Navn, Rio Chicamocho, først efter at den har optaget flere Bifloder og træder ud i Departementet Santanders frugtbare Lavland, antager den Navnet Sogamoso. Det er en meget vandrig Flod, men kun sejlbart paa et mindre Stykke, og selv der er Sejladsen

meget farlig. Med rivende Fart fører denne Flod de af Indianere styrede Trækanoer med sig, saa at den Rejsende, som har foretaget en saadan Flodfart, stedse med Gysen vil tænke tilbage paa den, og glæde sig over, at han slap derfra med hele Lemmer. Ved Sogamoso-Flodens Bredder bor der endnu vilde Indianere, og en Gang imellem morer de sig med at skyde til Maals efter de Rejsende, som i flyvende Fart passerer Floden, men lykkeligvis synes de ikke at være meget øvede Bueskytter, thi kun sjælden hører man om, at en af deres forgiftede Pile har fundet Vej til de hvides Kød. Lebrijafloden dannes af et Net af Smaafloeder, som alle har deres Udspring i Omegnen af Byen Bucaramanga, Hovedstaden i Departementet Santander. Denne Flod bliver først sejlbart, efter at den ved Puerto Santos er traadt ud i Lavlandet, og til trods for, at den kun er sejlbart for Kanoas, er det en meget vigtig Flod, paa den foregaar saa at sige hele Samfærslen med det Indre af Departementet Santander, og dens rolige Løb letter i høj Grad Sejladsen. Lebrijafloden udmunder i Magdalenafloden ved Bodega Central og er kun sejlbart for smaa Dampskibe nogle faa Km. til Estacion Santander, Resten maa som sagt besørges af Kanoas. Rio César gennemstrømmer Lavlandet paa Magdalenaflodens østlige Bred og har især Betydning for Transporten af Mahognitræ, som findes i store Mængder ved dens Bredder, ved denne Biflod findes ingen Byer af Betydning, og dens Delta er sumpet og usundt, for det meste bevokset med mægtige Urskove. Den første Evropæer, som foretog en længere Rejse paa Magdalenafloden, var uden al Tvivl den spanske Statholder i Santa Marta, Don Gonzalo Jéménez de Quesada, som i 1536 foretog sit Erobringstog til det Indre af Colombia. Med sine Kanoas, fremstillede af udhulede Træstammer, foretog han Rejsen paa den aldeles ukendte Flod, og selv om han rimeligvis ikke har været nødt til at udstaa nogen egentlig haard Kamp med de indfødte Indianerstammer; de colombianske Indianere skildres nemlig som fredsommelige og godmodige Mennesker, der snarere betragtede de fremmede med Nysgerrighed end med nogen egentlig Uvilje, saa frembød den lange Sejlads paa Magdalenafloden alligevel saa mange Vanskeligheder og Farer, at han først efter mange Maaneder naaede frem til de ovenfor beskrevne Vandfald nedenfor Byen Honda. Herfra drog han saa op i Landet i østlig Retning, indtil han naaede den store Højslette, nu kaldet Savanna de Bogota, og efterat de Indfødte havde underkastet sig, grundlagde han her i 1538 den nuværende Hovedstad Santa Fé de Bogota paa den Plads, hvor en indiansk By

havde ligget. Denne Højslette havde allerede paa de Indfødte gjort et stærkt Indtryk, idet de herfra imod Syd havde Udsigt til det colombianske Olymp, Suma Paz Kæden, 4130 Meter over Havet, som tager sig prægtig ud i den nedgaaende Sol. Desværre har Quesada ikke efterladt sig nogen Beskrivelse af denne søventyrlige Rejse, saa man ved i Grunden meget lidt om hans Oplevelser eller om de Genvordigheder, han havde at kæmpe med, inden han naaede saa langt

Ogsaa Humboldt benyttede paa sine Rejser de primitive Kanoas, fremstillede af udhulede Træstammer, og meget besværlig og farefuld var ogsaa den Rejse, han foretog op ad Magdalenafloden. Optegnelser, som Humboldt efterlod i Bogota, vidner om, at denne Flod har gjort et mægtigt Indtryk paa ham og hans Ledsagere.

Kanoaer, om end af en noget bedre Konstruktion, benyttes endnu i stor Udstrækning paa Magdalenaflodens Bifloder, ja man ser endogsaa udhulede Træ-

I Forgrunden Mahognitræ fra Rio César. I Baggrunden ses Kanalen ved Barranquilla. Til højre to Floddampere, til venstre Byen.

frem i Landet. Sikkert er det imidlertid, at fra nu af benyttedes Magdalenafloden meget af Spanierne. Ad denne Flod naaede de frem til de rige Guldejer i Antioquia, og det varede heller ikke længe, førend de blev bekendte med Flodens øvre Løb og naaede frem til dens Udspring. Den første, som har givet en nogenlunde overskuelig Beskrivelse af Magdalenafloden, er imidlertid den tyske Naturforsker Alexander von Humboldt. I 1801 foretog han med den spanske Regerings Tilladelse sin store Rejse igennem det nordlige Sydamerika, idet han paa sin Rejse til Ecuador og Peru naaede frem til Bjærgkammen El Quindio, og altsaa var meget nær ved Magdalenaflodens Udspring.

stammer, som af de Indfødte benyttes til mindre Farter. Det første Dampskib, som bevægede sig paa Magdalenafloden, blev efter Sigende bragt til Colombia i Aaret 1824 af en Tysker, men endnu i mange Aar derefter benyttede man store overdækkede Kanoaer, jeg kender saaledes Evropæere, som i Aaret 1860 maatte gøre Rejsen op ad Floden med disse Fartøjer. I Løbet af Tredserne og Halvfjerserne blev Dampskibe imidlertid mere og mere almindelige, og i vore Dage løber der paa Magdalenafloden godt indrettede Passagerdampere, som, selv om de ikke kan sammenlignes med vore hjemlige Dampskibe, dog byder den Rejsende ganske gode Vilkaar. Dermed være nu ingenlunde

sagt, at Kanoer er bandlyst fra Floden, tværtimod, der findes Gud ske Lov endnu tusindvis af dem, som benyttes af de indfødte Indianere, men til de lange Rejser foretrækkes naturligvis altid Dampskibe, af hvilke jeg antager, der gives omtrent tresindstyve i Fart paa Floden.

Efter i det foregaaende at have givet Læseren en kort Fremstilling af Magdalenafloeden, dens Løb og Historie, samt den store Betydning den og dens Bifloder har for Colombia, vil jeg nu gaa over til at fortælle lidt om, hvorledes man nutildags rejser paa denne Flod, og hvad man kan opleve paa en saadan Rejse.

Dersom det var muligt en skønne Dag at gaa til Hvide herhjemme i Danmark, for den næste Morgen at vaagne op i en Kahyt i en af Magdalenafloedens Dampskibe, saa vilde Overraskelsen blive stor, og de nye Indtryk maatte virke aldeles overvældende paa os. At foretage et saadant Eksperiment er jo imidlertid umuligt. Vi maa pænt tage Plads paa et af de Dampskibe, som bruger Uger til at passere Atlanterhavet for at bringe os til Bestemmelsesstedet; der gives os saaledes Tid nok til at tænke over alt det gamle, som vi lod blive tilbage, og forberede os paa det nye, som venter os. Lidt efter lidt kommer vi da ogsaa ind i de nye Forhold. Dampskibet anløber mange Pladser i den ny Verden, snart er det en Havn paa en af de vestindiske Øer, som vi faar Lejlighed til at besøge, snart ligger der et Stykke af Sydamerikas Kyst foran os, og imens Dampskibet lossers og lader, bliver der givet os Lejlighed til at foretage smaa Udflugter ind i Landet, man vænner sig langsomt til Forholdene i Tropene, og bliver mere og mere fortrolig med deres Befolkning og dens Maade at være paa. Ja selv det lille Stykke Evropa, hvorpaa vi endnu befinder os, jeg mener Dampskibet, antager ogsaa en tropisk Karakter, Solsejlene kommer op, Matroserne og Skibets øvrige Besætning klæder sig i hvidt Tøj, og de daglige Maaltider indrettes mere og mere efter tropiske Forhold, idet der gøres en udstrakt Brug af de her hjemmehørende forskelligartede Frugter. Naar vi saa endelig efter en lang Rejse naar Bestemmelsesstedet, Sabanilla, som er Colombias betydeligste Havneplads, ja saa er vi allerede saa tropevante, at vi tager alle Overraskelser med stor Overlegenhed.

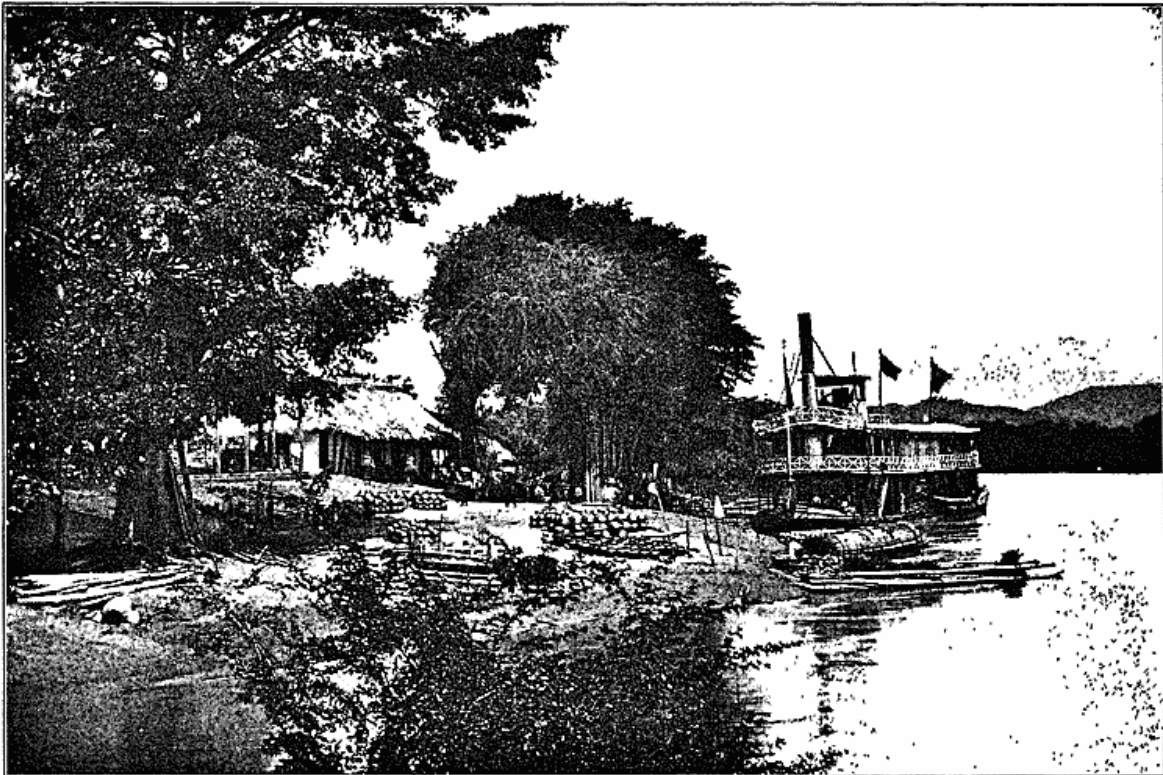
Sabanilla gør da heller ikke noget imponerende Indtryk; foruden nogle store Pakhuse og Kontorbygninger, bestaar Byen kun af en Samling smaa Huse og Hytter, som afgiver Boliger for de Negere og Farvede, som besørger Arbejdet ved Losning og Ladning af Dampskibene. Paa Kysten ses endvidere nogle Bade-

hoteller, som benyttes flittigt af Befolkningen fra Landets Indre. Byen indbyder imidlertid aldeles ikke til noget længere Ophold, hvorfor man gør klogest i at tage Plads i det Tog, som efter ethvert Dampskibs Ankomst afgaar til Barranquilla, Colombias største Havne-Handelsby.

Barranquilla ligger paa Magdalenafloedens venstre Bred, har omtr. 40,000 Indb. og er en fuldstændig tropisk By. Den trykkende Varme forhøjes endnu mere derved, at Gaderne er aldeles tilsandede, saa at man maa vade i Sandet til Anklerne. Byen har Sporvej, elektrisk Lys, Isværk, Bryggeri, betydelige Maskinværksteder og er Hjemstedet for de Dampskibsselskaber, hvis Flaade paa omtr. 60 Skibe befarer Magdalenafloeden og dens Bifloder og besørger den største Del af Samfærslens med Landets Indre. Vi finder her en Mængde store Handelshuse, hvoraf flere er tyske, ligesom vi ogsaa træffer paa Konsuler for de fleste Lande i Verden, dog kan Danskeren ogsaa her forgæves søge sit Hjemlands Repræsentant; thi en dansk Konsul findes her naturligvis ikke. Barranquillas nærmeste Omegn er sandet og ufrugtbar, men lidt længere borte begynder det frugtbare Opland med Haciendas for Majs, Sukker, Ris, Bomuld, Kakao, Bananer og især Kvægavl. Der gives store Haciendas med 20 til 30,000 St. Hornkvæg, og herfra sendes ugentlig Skibsladninger til Landets Indre, samt til Kuba og andre vestindiske Øer, ogsaa til Panama-Kanalen sendes der nu Kvæg. Barranquilla er en meget livlig By, man sporer her det internationale Liv, som karakteriserer næsten alle oversøiske Havnesteder. Folk fra alle mulige Lande træffer sammen her og gør sig store Anstrængelser for at knytte Handelsforbindelser med det endnu kun lidt kendte Land, og mange af disse Fremmede begiver sig til det Indre, for der at prøve deres Lykke. Vi vil nu foretage en saadan Rejse, idet vi benytter et af de større Dampskibe paa Magdalenafloeden. Jeg sagde før, at Barranquilla ligger paa Magdalenafloedens venstre Bred, det maa imidlertid ikke forstaas saaledes, at Floden berører selve Byen. Man har, for at beskytte Skibene imod den undertiden temmelig stærke Bølgegang i Magdalenafloeden, gravet en bred Kanal, som fører ind til Byen og tillige tjener som Havn. Her maa vi søge det Skib, som vi vil benytte, og bedst er det at gaa om Bord tidlig om Formiddagen, for at Bagagen kan komme om Bord og alt kan være i Orden ved Skibets Afgang. Dampskibene afgaar næsten altid ved 10—11 Tiden, for at man kan være et Stykke oppe ad Floden, inden Brisen fra det caribiske Hav kommer Kl. 2 og sætter Bevægelse i Vandmasserne i Magdalenafloedens Munding,

I Begyndelsen er Floden temmelig bred, og Bredderne er flade og sandede eller bevoksede med højt Græs, saa der er ikke meget at se efter, og derfor god Løjlighed til at undersøge Skibet og gøre sig bekendt med den Bolig, som nu skal huse os i det mindste for 8 Dage, maaske for længere Tid, alt efter Rejsens mere eller mindre heldige Forløb. Alle Dampskibene i Magdalenafloeden ligner hverandre; naar man har gjort Bekendtskab med et af dem, saa har man et Billede af

nogle faa Fods Dybde, som befinder sig under Vandfladen, pakkes derfor helst fulde af Varer til den Havn, som ligger længst borte, saa at Lugerne kan lægges paa og ikke behøver at berøres før Rejsens Slutning. I første Etage befinder sig forude Maskinen, som driver det store Skovhjul, der er anbragt agter og tjener til at bevæge Skibet fremad. Paa begge Sider af Maskinen opstables det Brænde, som føres med til at fyre under Dampkedelen. Da man overalt paa Flodens Bredder kan

Vor første Brændestation paa Magdalenafloeden.

dem alle, de er kun forskellige i Størrelse, men Bygningsmaaden og Indretningen er den samme i dem alle. Det paa mange Steder i Floden flade Vand betinger, at alle disse Skibe maa være af ringe Dybgaende, fra 3 til 5 Fod er det almindelige. Derimod er de alle, som jo ogsaa Billederne viser, forsynede med store Overbygninger, i Reglen tre Etager. Man skulde rigtig nok synes, at deres Stabilitet derved forringedes, og det er ogsaa Tilfældet; men en saadan Bygningsmaade maa alligevel kunne anses for at være forsvarlig, da disse Dampskibe aldrig er udsatte for nogen høj Søgang. Det er jo en Selvfølge, at et saadant Skib ingen dybe eller rummelige Lastrum kan have, de Rum af

faa ny Forsyning af godt Brænde, saa tager man aldrig nogen større Forsyning paa en Gang. Den øvrige Del af første Etage optages af de medbragte Varer, som stables omhyggeligt, og agterude findes Køkken og Kamre for Besætningen. I anden Etage finder vi forude en temmelig stor Plads, som holdes fri om Dagen til Opholdssted for Passagererne, her kan man sidde og nyde Udsigten, og her har man ogsaa frisk Luft: thi selv om det er ganske stille, saa vil Skibet igennem Bevægelsen altid fremkalde en frisk Brise. Midtskibs findes der en stor Spisesalon, med Plads til fra 60 til 80. 1ste Klasses Passagerer, og paa begge Sider af denne findes Kahytterne. Disse reserveres først og

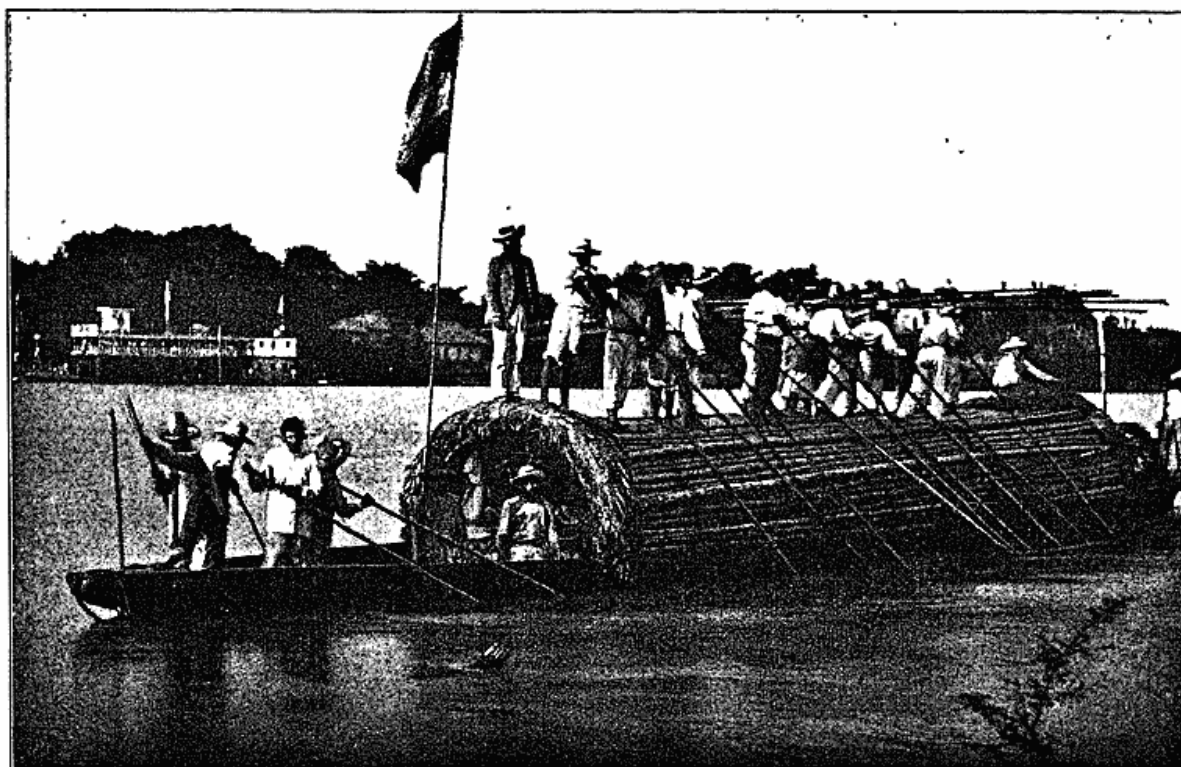
fremmest de medrejsende Damer, kun naar der er Kahytter tilovers kan Herrerne belægge en saadan. De betales altid ekstra. Agterude findes Kantinen, Ophold for 2den Klasses Passagerer, samt Toilet og Baderum. Tredje Etage er reserveret Kaptajnen og hans Medhjælpere, og maa ikke betrædes af Passagererne uden med Kaptajnens Tilladelse. Et saadant Dampskib har en Længde af omtrent 200 og en Bredde af 25 til 30 Fod, det er saavidt muligt lavet af tynde Jærnplader, Overdækningen er Jærnblik, og det kan laste omtrent 300 Tons. Hurtigheden, hvormed det bevæger sig, er 10 engl. Mil i Timen; men da man beregner, at Strømmen i Floden løber med en Hastighed af 5 engl. Mil i Timen, saa reduceres den egentlige Fart jo omtrent til det halve, Forskellen ses tydelig, naar man et Øjeblik fæster Øjnene paa Strømmen, og tror da at Skibet farer med stor Fart; ved at betragte Genstandene som Trær etc. paa Bredden, vil man imidlertid kunne overbevise sig om, at vi kryber meget langsomt fremad. Rejsen fra Barranquilla til La Dorada varer da ogsaa en 8 til 10 Dage, hvorimod Rejsen fra La Dorada til Barranquilla med Lethed kan gøres paa 3 Dage. Fragtdampskibene bruger imidlertid ofte den dobbelte Tid, de medbringer da ogsaa, for at kunne medtage saa megen Ladning som muligt, to Transportbaade, kaldet „Bongos“, en paa hver Side. Forsynede med saadanne Transportbaade kan Floddampskibene bevæge omtrent 700 Tons Varer. De samme Baade, kun noget større og rummeligere, kaldet „Planchas“, benyttes for at transportere Kvæg paa Floden. Ved vore Undersøgelser af Skibet er Klokken bleven omtrent 12, og Frokosten serveres i den store Spisesal. Det er for en Evropeær, og da især for en Nordevropeær, aldeles ingen Nydelse at sætte sig til et saadant Frokostbord, men slige Ting maa man sætte sig ud over, og nødtvungen vænne sig til den aldeles uvante Levemaade, hvilket for manges Vedkommende ikke er saa ganske let. Colombianerne sætter aldeles ingen Pris paa at leve godt, endsige overdaadigt. Maaltiderne bestaar altid af det samme: Suppe, stegt eller kogt Kød, stegte eller kogte Bananer, Juca, Kartoffler, Grønsager og Frugt. Kogekunsten staa i Colombia paa et meget lavt Trin, og ved Tilberedningen af Maaltiderne lader Renligheden meget tilbage at ønske. Den, som ønsker at rejse for at pleje sine gode Vaner, spise godt og sove blødt og behageligt, han skal helst ikke begive sig til Sydamerika, man maa her finde sig i mange Ting, og tage til Takke med Forhold, som for en Evropeær synes aldeles uantagelige og umulige. Den Frokost, der staa foran os, begynder da ogsaa med en Suppe af en

Farve, som aldeles ikke lader sig definere, mørkegraa, gullig, med et blaat eller om man hellere vil grønt Skær, det er aldeles umuligt at give denne Farve noget Navn, med udpræget Modvilje tager man fat paa sin Ske, dette Spiseredskab, som ogsaa kan være mere eller mindre appetitligt, i dette Tilfælde „mindre“, og idet vi giver os i Lag med at forsøge denne Ret, oplyser den nærmeste Nabo tilhøje os om, at det er „Zancocho“, Colombianernes og da særlig Kystbeboernes Nationalret; den er sammensat af alle mulige tropiske Frugter og Rødder, med Tilsætning af Kød og Flæsk, og skal ifølge hans Udsagn smage ganske fortræffeligt. Da han imidlertid ser, at vi med et vantro Blik betragter Tallerkenen, tilføjer han: „ja Farven, den skal De ikke bryde Dem om, den kommer fra de Bananer, som Suppen indeholder. Jeg skal sige Dem,“ vedbliver han, „Bananerne indeholder Tanin, og da Suppen bliver kogt i en Jærngryde, saa faar den deraf denne mørke, ganske ubestemmelige Farve.“ Ved at prøve paa Suppen finder vi, at Manden ikke har saa ganske Uret, man skal bare lukke Øjnene, saa smager den ganske godt, og efter nogle Dages Forløb behøver man ikke en Gang at lukke Øjnene, saa glider alt ned med den største Lethed. Som det gaar med Suppen, saaledes gaar det ogsaa med alle de andre Retter, Farven baade paa Kød, Sauce og Kartoffler er umulig og ubestemmelig, og Tillavningen uforklarlig, men ogsaa hertil vænner man sig med forbausende Hurtighed. Efter nogle Dages Forløb lærer man at spise alt ligesom de andre Medrejsende, og naar Redskaberne er mindre rene, lærer man ligesom de at tørre sin Tallerken med Servietten, som forøvrigt heller ikke udmærker sig ved nogen udpræget Renlighed, og rense sin Ske, Kniv og Gaffel i Borddugen.

Færdige med vort Maaltid, og glade over at have det overstaaet, gaar vi ud paa Dækket. Vi befinder os nu ikke mere paa den aabne Flod, hvor man kun daarligt kunde se Bredderne. Skibet er løbet ind imellem den ene Bred og nogle Smaaøer i Flodens Midte, paa højre Haand har vi Øerne, paa venstre Bredden; vi er komne ganske nær ind under den mægtige Urskov, som dækker denne. Kæmper af Trær i Forening med alle mulige Palmearter, Bladplanter og slygende Vækster danner et uigennemtrængeligt Væv. Storartet, imponerende og malerisk ligger den første Urskov foran os, og højt oppe i et af de store Trær, som rager op over det hele med sin Krone, sidder der en hvid Sølvhejre med krummet Hals, et Pragteksemplar af de deres kostbare Nakkefjer saa efterstræbte Fugle. Den lægger slet ikke Mærke til os, og synes heller ikke at

tage Notits af en Flok store spraglede Papegøjer, som støjende og snakkende drager hen over dens Hoved. Nu begynder Dyrelivet at udfolde sig, man glemmer rent, at det er varmt, ja endogsaa utaaelig varmt. Passagererne faar travlt, det hele maa jo ses, intet maa undgaa Opmærksomheden. Fra Smaasøerne, hvor der vokser vilde Bananer og andre kæmpemæssige Bladplanter, strækker sig smaa og store Sandbanker ud i Floden, og det varer ikke længe, før man fra hele

sidste Ø, og atter ligger den aabne Flod foran os; paa den modsatte Bred, den som var skjult af Øerne, kan vi nu øjne en lille Indianerby, foran hvilken der findes nogle store Stabler af kløvet Brænde. Det er vor første Brændestation, Skibet styrer over imod den, der skal vi have vor første Forsyning af Brænde. Efter nogle faa Minutter ligger vi forstøvede derovre, og en Række halvnøgne Indianere begynder at slæbe det om Bord. Her inde ved Bredden i Læ af Skoven, mærker vi

Stor Trækanoa paa Magdalenasfloden. I Baggrunden til venstre ses et Dampskib, som ligger ved Bredden.

Skibets Befolkning hører Udraabet: „Mire el Kaiman! Mirelos! Mirelos!“ (Se Krokodillen! se den! se den!) og i Snesevis ligger de store Uhyrer paa Sandbankerne, dovne og dvaske at se til ligger de der uden at ænse vor Nærværelse. Nu falder der et Skud, et til, en hel Salve, og vraltende begiver disse mægtige Firben sig ud i Floden, kun en af dem gør en Bevægelse, som om den vilde rejse sig paa Bagbenene, saa falder den ned og bliver liggende, en rød Plet paa Jorden fortæller, at den er bleven ramt af en Kugle. Det er ikke saa let at dræbe en Krokodil, Kuglen maa helst ramme i et Øje eller bag et af Forbenene, saa der skal gode Skytter og gode Vaaben til. Vi sejler nu forbi den

først rigtig den utaaelige Varme, og snart begynder det at summe fra alle Sider. En Sværm Moskitoer fra Land kommer nu over til Skibet for at hjemsøge de ulykkelige Rejsende. Man sætter sig naturligvis til Modværge, saa godt man kan, nogle ryger, andre bruger deres Straavifter, andre slaar om sig med Arme og Ben; men lige meget hjælper det. Det hele opløser sig i Banden og Skælden, man mærker, at Folk er ved at stifte Bekendtskab med en af Tropernes værste Plager. I Tusinder, ja Millioner overfalder Moskitoerne de Rejsende; der er kun en Redning mulig for os: vi maa have Taalmodighed, indtil Skibet atter sætter sig i Bevægelse, og den friske Brise blæser dem bort.

Endelig gaar vi videre længere op ad Floden, prægtige er de Bredder, vi sejler forbi, altid Afveksling, altid nye Indtryk, Kikkerterne kommer frem og Fotografiapparaterne træder i Funktion. Hurtig gaar Tiden og snart sidder vi alle til Bords igen for at indtage vor Middag. Den samme uforklarlige Suppe gaar igen, men nu smager den allerede nogenlunde.

Solen staar nu ganske lavt paa Himlen, ligesom en Ildkugle hænger den over den mægtige Urskov og daler mere og mere, indtil den aldeles forsvinder. Kun nogle faa Minutter, og alt indhylls i Mørke; thi Tusmørket er i Troperne kun kort. Skibet gaar imidlertid roligt sin Gang opad Floden, denne er endnu bred og vandrig, saa vi kan roligt sejle videre om Natten. Snart sejler vi ved den højre Bred, snart skraar vi over Floden for at søge den venstre. Styrmanden (El practico), som staar paa øverste Dæk, kender Floden meget nøje og ved, hvor den er dybest. Passagererne samles nu forude i samtalede Smaagrupper for at nyde den kølige Aftenluft; nu kan de tilbringe nogle Timer uden at generes af den trykkende Varme. Ogsaa vi har stiftet Bekendtskab med nogle Medrejsende, den Slags Bekendtskaber, som stiftes saa let og varer saa kort. Vi har placeret os helt forude for at faa godt af den natlige Brise; til vor Kres hører en katolsk Præst, som interessant og livligt fortæller om sine mange Rejser paa Floden og dens Bifloder for at op-søge de ensomme Indianerbyer. Han fortæller os meget om Landet og dets Befolkning, han er som de fleste

Spaniere veltalende og forstaar at bruge det smukke bløde, spanske Sprog paa en Maade, der virker behageligt paa hans Tilhørere. Imens Præsten fortæller, staar Maanen op over Skoven og kaster sit blege Skær hen ad Flodens rolige Vande; man maa sande, at intet kan sammenlignes med en maaneklar Nat paa Magdalena-floden. Det er da ogsaa en sand Begejstring, der griber alle de Ombordværende, man glemmer Moskitoer, daarlig Mad og Varmen og hengiver sig helt til at nyde den stemningsfulde Aften. Alt som Maanen stiger, alt som det bliver lysere og lysere, vaagner Livet i Skoven. Aberne leger Tagfat, fra Træ til Træ svinger de sig, og udstøder høje Brøl hver Gang de bliver overraskede og indhentede af en Kammerat. Underlige Røster naar fra Skoven over til os, snart er det Abernes Brøl, snart Insekternes Piben og Skrigen, snart ligner Lydene dem, som fremkaldes ved at bruge en Løvsav, og snart hører man i det Fjerne Jaguaren, som rime-ligvis kalder paa sin Ægtemage, eller paa Ungerne, til hvem den har erobret et Bytte. Man har den første Aften svært ved at løsrive sig, men noget over Midnat begynder Søvnens at melde sig. Vi anbringer derfor vor Hængemaatte forude paa Dækket, og snart er alt stille paa Skibet. Kun Larmen fra Maskinen lyder endnu i vort Øre og saa de underlige Røster derovre fra Urskoven.

Om den dejlige Morgen som venter os, og om Rejsen længere op ad Floden skal jeg fortælle i en følgende Artikel.

Lidt om Grønlands Befolkningsspørgsmaal

af

S. Rink.

(Uddrag af et større Arbejde om Eskimoernes Herkomst).

— Ogsaa med Spørgsmaalet om hvorledes det „Egentlige Grønlands“ — eller man kan sige „Dansk Grønlands“ Befolkning ved Eskimoer kan være gaaet for sig, har selvfølgelig forskellige Rejsende og mange af de bosiddende Evropæere i Landet gjort sig Gisninger; men hvori der, naar alt kommer til alt, kun gør sig liden Variation og egentlig Bevisførelse gældende. Herfra maa jeg dog undtage, hvad der, mig selv ubekendt, kan være fremkommen i Løbet af senere Aar,

hvor min Adgang til at følge nøjagtigt med de grønlandske Spørgsmaal, paa Grund af mit Fravær fra Danmark — har været mig mere eller mindre afskaaret.

Selv skal jeg nu her forsøge at fremsætte den Opfattelse af Befolkningsspørgsmaalet, som jeg i Aarenes Løb, for Øjeblikket er kommen til, — dels ved at gennemgaa egne Erindringer fra mit Samliv med Grønlands Eskimoer, dels ved disse Erindrings senere Sam-